peale oli selle ajani kogunenud 1000 elaniku ümber umbes üle 200 majaga. Äri ja tööstus hakkas siin märksa liikuma.

Nii kujunes siin kaunis laialine asula, millel eemalolevate vallavalitsustega asjaajamine raskendus. Oli märgata vajadust kohalise omavalitsuse järele, mida ka Tartu maakonna valitsus ära tundis. Ja kui Uderna valla talupidajad, lahti saada tahtes Elva popsidest, kes vallavalitsuse oma kätte olid võtnud, palvega Siseministeeriumis esinesid, Elvat Uderna vallast lahutada, siis kirjutas Tartu maakonna valitsus Siseministeeriumi korraldusel Uderna, Konguta ja Meeri vallavalitsusele ette Elva täie-õiguslised kodanikud kokku kutsuda, et Elva iseseisva administratiivse ühiku kohta 1920. a. 19. dets. hääletust korraldada. Koosolekul võeti iseseisva administratiivse ühiku asutamise otsus vastu ja valiti 3-liikmeline komisjon, kes asju pidi ajama otsuse kinnitamiseni. 1. juulil 1923. a. kinnitati Elvale alevi õigused.

Uuema aja sündmusist on vähe nimetada. Saksa okupatsioon avaldus eeskätt ainult oma karmides määrustes, mis elanikkude tegevust mitmeti halvasid, ja mõnesuguste varanduste väljaveos. Raskem oli Vabadussõja alul venelaste punaste ike, mille kujunemist terroriks takistas ainult rutuline oma vägede ilmumine. Tartu vabastamisega 14. jaan. 1919. a. algasid soomusrongid tegevust raudtee sihis. 16. jaanuari võitlustes löödi Voika silla juures ja Vapramäel (vt. Nõo kihelk. lhk. 295) taganema Vene enamlised väed — ja tee Elva oli avatud. Takistust edasiliikumiseks tegid ainult purustatud Voika ja Elva jõe sild. Enamlised väed olid Elvast küll 17. jaan. lahkunud, kuid sildade parandamiseks tegid takistust nende soomusrongid; seepärast jõudsid meie soomusrongid alles 20. jaan. peale lõunat Elva. Elvast lõuna pool olid soomusrongidel lahingud Uderna mõisa juures, kus venelased endid kivimajade vahel olid tugevasti kindlustanud, olles varustatud suurtükkidega. 22. jaan. löödi enamlased sealt peale täägivõitlust suurte kaotustega välja ja saadi rohket saaki. — Eesti tegelasist saatis muu seas luuletaja Ado Reinwald Elva lähedal oma viimsed eluaastad mööda. Siin on ka Dr. A. Eisenschmidti sünnikoht.

Kool. Ühes alevi kujundamisega tõusis päevakorrale ka oma kooli asutamise nõue. Vene inspektori Svetšnikovi korraldusel avati 1913. aastal Elvas ministeeriumikool. Sõja-aastail kaotas see aga kavatsetud ilme. Kool jäi ainult tema juhataja hoolde, kes kohalikkude elanikkude ja lastevanemate abil seda tegevuses katsus hoida. Saksa okupatsiooni väed tahtsid kooli inventari sõjasaagina ära viia, kuid seda jõudsid kooli hooldajad ära hoida.

Eesti iseseisvuse ajal on Elva kool jõudsasti edenenud. Praegu töötavad 7 kl. 2 paralleelklassiga ja 9 vilunud õppejõuga. Senise puuduliku maja asemele ehitas (õnnistamine 16. nov. 1924) alevivalitsus riikliku laenu abil end. Uderna postijaama peahoone otstarbe- ja nõuetekohaseks koolimajaks ümber ja kool võib haridustöö tegemises lootusrikkalt tulevikku vaadata. Koolile kavatsetakse juurde avada keskkooli-klasse.

Kirik ja surnuaed. Ühes alevi iseseisvuse saavutamisega hakkas elanikkude keskel liikuma ka oma kiriku soetamise mõte. Seda suurendas veel teiste kirikute kaugus alevist. 1912. aastast peale